लोक सेवा आयोग

नेपाल स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्स्पेक्सन समूह, सतौँ तहको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

पाठ्यक्रमको रुपरेखा :- यस पाठ्यक्रमको आधारमा निम्नानुसार दुई चरणमा परीक्षा लिइने छ : प्रथम चरण :- लिखित परीक्षा पर्णाङ्क :- २००

प्रथम चरण – लिखित परीक्षा योजना (Examination Scheme)

पत्र	विषय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न संख्या xअङ्गभार	समय
प्रथम	हेल्थ इन्स्पेक्सन सम्बन्धी	900	४०	वस्तुगत बहुवैकल्पिक (MCQs)	900Xd = 600	१ घण्टा १४ मिनेट
द्वितीय		900	४०	विषयगत (Subjective)	000 = 00	३ घण्टा

द्वितीय चरण

विषय	पूर्णाङ्ग	परीक्षा प्रणाली	समय
सामूहिक परीक्षण (Group Test)	90	सामूहिक छलफल (Group Discussion)	३० मिनेट
व्यक्तिगत अन्तर्वार्ता	30	मौखिक	-

- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी द्वै हुन सक्नेछ ।
- २. पाठयक्रमको प्रथम र द्वितीय पत्रको विषयवस्त फरक फरक हुनेछन ।
- ३. प्रथम र द्वितीय पत्रको लिखित परीक्षा छट्टाछट्टै हुनेछ ।
- ४. प्रथम तथा द्वितीय पत्रहरुका एकाइहरुबाट सोधिने प्रश्नसंख्या निम्नानुसार हुनेछ :

प्रथम पत्रका एकाई	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
प्रश्न संख्या	5	20	10	5	5	20	5	5	5	10	5	5
द्वितीय पत्रका खण्ड	A			В			С			D		
द्वितीय पत्रका एकाई	1		4		2			3			5	
प्रश्न संख्या	1		2	2		3		2	2		2	

- ५. वस्तुगत बहुवैकित्पिक (Multiple Choice) प्रश्नहरुको गलत उत्तर दिएमा प्रत्येक गलत उत्तर बापत २० प्रतिशत अङ्ग कट्टा गरिनेछ । तर उत्तर निदएमा त्यस बापत अङ्ग दिइने छैन र अङ्ग कट्टा पिन गरिने छैन ।
- ६. बहुवैकल्पिक प्रश्नहरु हुने परीक्षामा कुनै प्रकारको क्याल्कुलेटर (Calculator) प्रयोग गर्न पाइने छैन ।
- 9. विषयगत प्रश्नका लागि तोकिएका १० अङ्कका प्रश्नहरुको हकमा १० अङ्कको एउटा लामो प्रश्न वा एउटै प्रश्नका दुई वा दुई भन्दा बढी भाग (Two or more parts of a single question) वा एउटा प्रश्न अन्तर्गत दुई वा बढी टिप्पणीहरु (Short notes) सोध्न सिकने छ ।
- द्वितीय पत्रमा प्रत्येक खण्डका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरु हुनेछन् । परिक्षार्थीले प्रत्येक खण्डका प्रश्नहरुको उत्तर सोही खण्डको उत्तरपुस्तिकामा लेख्नुपर्नेछ ।
- ९. यस पाठ्यक्रम योजना अन्तर्गतका पत्र/विषयका विषयवस्तुमा जेसुकै लेखिएको भए तापिन पाठ्यक्रममा परेका कानून, ऐन, नियम तथा नीतिहरु परीक्षाको मिति भन्दा ३ मिहना अगािड (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्कममा परेको सम्भनु पर्दछ ।
- १०. यस भन्दा अगांडि लागू भएको माथि उल्लिखित समूहको पाठ्यक्रम खारेज गरिएको छ।
- 99. पाठ्यक्रम लागू मिति :- २०६३।२।११ देखि (२०७२/०७/२४ को निर्णय अनुसार सामूहिक परीक्षण समावेश)
- १२. मिति २०७०/२/९ मा सातौं तहमा कायम गर्ने निर्णय।

लोक सेवा आयोग नेपाल स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्स्पेक्सन समूह, सतौँ तहको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र :- हेल्थ इन्स्पेक्सन सम्बन्धी

1	Heal	Health and Public Health									
	1.1.	Meaning of health and disease, Factors that influence health, concept and disease, Dimension of disease, Measurement of health, disease,									
		being	o and won								
	1.2	Public health concept, Historical development and changing concept									
2		th Planning and Management	20%								
_	2.1	Approaches, models, methods and practices	2070								
	2.2	Need assessment, planning cycle, Planning, monitoring and evaluation	on								
	2.3	Strategic and operational planning									
	2.4	Inventory management									
	2.5	Drug management									
	2.6	Financial management									
	2.7	Health economics, Health care financing: Basic concepts and	economic								
		evaluation of health care services									
	2.8	Health care need assessment									
	2.9	Decentralization in health management									
	2.10	Quality assurance in health care									
3	Gene	eral Epidemiology	10%								
	3.1	Definition, concepts, approaches, aims, and use of epidemiology									
	3.2	Epidemiological methods, Incidence, Prevalence, association and	causation,								
		disease prevention and control									
	3.3	Epidemiology of communicable and non communicable diseases									
	3.4	Dynamics of disease transmission									
	3.5	Investigation of an epidemics									
	3.6	Screening of diseases									
	3.7	Health indicators									
4		Ith Statistics	5%								
	4.1	Sources of health information, Health information system									
	4.2	Tabulation, graphic and diagrammatic presentation of data									
	4.3	Statistical methods; Measures of central tendency, Measures of varia	•								
	4.4	Sampling size, Sampling survey and test of significance, correlation	lation and								
_		regression									
5.		ography	5%								
	5.1	Population trends-world and national									
	5.2	Measures of population dynamics									
	5.3	Factors affecting fertility, mortality and migration									
	5.4	Urbanization, Life expectation	200/								
6		lied Epidemiology and Disease Control	20%								
	6.1	Epidemiology, Prevention and control of communicable diseases	_								
		Measles, Diphtheria, Whooping cough, Acute respiratory tract infect									
		Rubella, Mumps, Influenza, Tuberculosis, Viral hepatitis, Food	poisoning,								
		Typhoid fever, Intestinal worms, Acute diarrhoeal diseases, Filaria,	Two ole o								
		Leishmaniasis, Malaria, Japanese encephalitis, Rabies, Tetanus,	таспоша,								
	6.2	Leprosy, STD and HIV/AIDS Prevention and control of non-communicable diseases									
	(). /.	LICYCHUOLI AND COMIOLOL OLIOH-COMMUNICADIE UISEASES									

Concept of Control, elimination and eradication of diseases

6.3

लोक सेवा आयोग

नेपाल	स्वास्थ्य	सेवा,	हेल्थ	इन्स्पेक्सन	समूह,	सतौँ	तहको	खुला र	आन्तरिक	प्रतियोगितात्मक	परीक्षाको	पाठ्यक्रम
		,		•	e ,			•				_

7	Food	and Nutrition	5%
	7.1	Nutritional profiles	
	7.2	Nutritional problems	
	7.3	Assessment of nutritional status	
	7.4	Food toxication, additives and fortification;	
8	Envir	ronmental Health	5%
	8.1	Management and control of basic and fundamental factors;	Water, Air,
		Lighting, Noise, Housing	
	8.2	Solid waste disposal and control	
	8.3	Excreta disposal and control	
	8.4	Medical entomology-Mosquito, housefly, sand fly, lice, fleas, bu	gs etc. control
	8.5	Insecticides safe use and resistance	
	8.6	Rodents control	
9	Occu	pational Health	5%
	0.1		
	9.1	Occupational environment and safety	
	9.2	Occupational hazards	
	9.3	Management and prevention of occupational hazards	
	9.4	Measures for general health protection of workers	
10	Healt	th Education and Health Promotion	10%
	10.1	Concept, Objectives and principles and their importance	
	10.1	Methods of health education	
	10.3	Health education medias and production	
	10.4	Behavior change communication (BCC)	
	10.5	Community organization and participation	
	10.6	Communication and information: concepts and importance	
	10.7	School health program: concepts, areas and importance	
11		nary Health Care (PHC), Essential Health Care Services nnium Development Goals (MDGs)	(EHCS) and 5%
	11.1	Concept, Components, Status and Prospects	
12	Inter	national Health	5%
	10.1		
	12.1	External development partners and their priorities	7 115 1
	12.2	UN agencies: WHO, UNICEF, UNDP, UNFPA, UNAIDS and W	
	12.3	Bilateral agencies working in Nepal: USAID, JICA, GTZ, DFID	, SDC, CIDA,
		AUSAID, NORAD, FINIDA, KOIKA	

लोक सेवा आयोग

नेपाल स्वास्थ्य सेवा, हेल्थ इन्स्पेक्सन समूह, सतौँ तहको खुला र आन्तरिक प्रतियोगितात्मक परीक्षाको पाठ्यक्रम

वस्तुगत बहुउत्तर नमूना प्रश्नहरु (Sample questions)

1.	Whic	h of the following is th	ne tertiary protection
	A)	Health Promotion	
	B)	Specific Protection	
	C)	Early Diagnosis and t	reatment
	D)	Disability limitation	
			Correct answer: (D)
2.	Healt	h for all the year 2000	AD is
	A)	Targets	B) Strategy
	C)	Goals	D) Objectives
			Correct answer: (C)
3.	-		which deals with risk factor of diseases i
	A)	Descriptive	
	B)	Analytical	
	C)	Experimental	
	D)	Interventional	
			Correct answer: (B)
4.	_		isease within acceptable limit is called
	A)	Control	
	B)	Eradication	
	C)	Surveillance	
	D)	Treatment	
_	FF13 04		Correct answer: (A)
5.		_	s sick during an epidemic is called
	A)	Primary case	
	B)	Secondary case	
	C)	Contact case	
	D)	Index case	
	D	4	Correct answer: (D)
0.			in a community is estimated by
	A)	Tuberculin test	
	B)	Sputum microscopy	
	C)	Sputum Culture	
	D)	Chest X ray	Connect engineer (A)
7.	Uighe	est source of vitamin '	Correct answer: (A)
/•	A)		C IS
	B)	Orange Amla	
	C)	Lemon	
	D)	Grapes	
	D)	Grapes	Correct answer: (B)
8	Chlor	ination of water kills	Correct answer. (b)
0.	A)	Bacteria	
	B)	Spores	
	C)	Protozoal cysts	
	D)	Helminthes ova	
	-,		Correct answer: (A)